

عنوان درس: فرایندهای سطح در جامدات (Solid Surface Processes)

مقطع تحصیلی: دکتری

تعداد واحد: ۴

ترم تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۰-۱۳۹۹

استاد درس: دکتر مشفق

ساعات درس: شنبه ها و دوشنبه ها ۱۱ - ۹

این درس بین رشته ای مشتمل بر پنج بخش اصلی است که مباحث مربوط به فیزیک، شیمی، فرآیند، فناوری و کاربردهای آن در سطوح و فصل مشترک جامدات مختلف را با سرفصل های زیر، ارائه می کند:

۱- مبانی سطح

۱-۱ تاریخچه علم سطح

۲-۱ ویژگی ها و خواص سطح

۳-۱ حساسیت سطح

۴-۱ مبانی علوم و فناوری خلا

۵-۱ روش های تمیز کردن سطح

۲- نفوذ در سطح

۱-۲ سینتیک

۲-۲ مکانیزم

۳-۲ بررسی چند مثال کاربردی مهم (گاز - جامد)

۳- نفوذ در فصل مشترک

۱-۳ فرایند سیلیساید کردن

۲-۳ فرایند مهاجرت الکتريکی

۳-۳ بررسی چند مثال کاربردی مهم (جامد - جامد)

۴- مدل های رشد یک سطح جامد

۱-۴ لایه-لایه ای (Frank-van der Merwe)

۲-۴ جزیره-جزیره ای (Volmer-Weber)

۳-۴ لایه ای - جزیره ای (Stranski-Krastanov)

۵- واکنش های شیمیایی در سطح

۱-۵ جذب و دفع گازها

۲-۵ سینتیک

۳-۵ مکانیزم

۴-۵ مدل های رایج (Langmuir-Hinshelwood , Eley-Rideal)

۵-۵ سطوح فلزات

۶-۵ سطح اکسیدهای فلزی

۶- جامدات متخلخل و تخلخل پذیری

۱-۶ تعاریف و مفاهیم بنیادی

۲-۶ روش های ایجاد تخلخل و افزایش سطح موثر

۳-۶ روش های اندازه گیری سطح موثر (BET، تخلخل سنجی توسط جیوه)

۴-۶ کاربردها

۷- بهبود خواص سطح (الکتریکی، اپتیکی و مکانیکی) بوسیله

۱-۷ باریکه یونی

۲-۷ لیزر

۳-۷ پلاسما

۴-۷ روش های سخت کردن سطوح

۸- فرایند پلاسمای سرد

۹- فرایند الکتروکرومیک

۱-۹ تحلیل فرایند

۲-۹ مواد مناسب

۳-۹ روش های اندازه گیری

۴-۹ کاربردها

۱۰- تنش در سطح و فصل مشترک ها

۱-۱۰ تحلیل فرایند

۲-۱۰ روش های اندازه گیری

۳-۱۰ مدل های رایج

۴-۱۰ بررسی چند مثال

۱۱- گذار فاز در دو بعد

۱۲- ذوب سطحی

۱-۱۲ تحلیل فرایند

۲-۱۲ بررسی چند مثال

۱۳- کاربرد فرایندهای سطح

۱-۱۳ پدیده های آب دوستی / آب گریزی سطوح

۲-۱۳ صنایع شیمیایی، پتروشیمی و گاز (کاتالیست ها/ فوتوکاتالیست ها)

۳-۱۳ انرژی

۱-۳-۱۳ تولید H_2 از تجزیه فوتو الکترو شیمیایی آب

۲-۳-۱۳ سلول های خورشیدی

۳-۳-۱۳ ابر خازن

- ۴-۱۳ محیط زیست (فوتوکاتالیست‌ها در واکنش تخریب رنگ‌ها، داروها و کاهش CO₂)
 ۵-۱۳ نانوساختارهای دوبعدی پسا گرافن (g-C₃N₄ , TMD)
 ۶-۱۳ سنسورهای گاز
 ۷-۱۳ پوشش‌های الکتروشیمیایی و مقاوم

منابع

۱- کتب

1. K. Tamara, *Dynamic Processes on Solid Surfaces*, Springer, (2008).
2. Hans Luth, *Solid Surface, Interface and Thin Films*, Springer (2015).
3. D. Gupta, *Diffusion Processes in Advanced Technological Materials* (2005).
4. Boles, M. A.; Ling, D.; Hyeon, T.; Talapin, D. V. "The Surface Science of Nanocrystals", *Nature Materials*, 2016, 15, 141-153.
5. R.I. Masel, *Principles of Adsorption and Reaction on Solid Surface*, (1996).
6. G.A. Somorjai, *Chemistry in Two Dimensions: Surfaces*, Cornell University Press, Ithaca (1981).
7. G.A. Somorjai, *Introduction to Surface Chemistry and Catalysis*, Wiley (1994).
8. John A. Venables, *Introduction to Surface and Thin Film Processes*, Cambridge Univ. Press, (2000). <http://venables.asu.edu/grad/appweb1.html>.
9. K. Kolasinski, *Surface Science: Foundations of Catalysis and Nano Science*, Wiley, 3rd, 2012.
10. A. Fujishima, X. Zhang, D. A. Tryk, "*TiO₂ Photocatalysis and Related Surface Phenomena*", *Surface Science Report*, 63, (2008) 515-582.
- 11-Bai, S.; Wang, L.; Li, Z.; Xiong, Y. "*Facet-Engineered Surface and Interface Design of Photocatalytic Materials*", *Advanced Science*, 2017, 4, 1600216
12. A. Z. Moshfegh, "*Nanoparticle Catalysts*", *J. Phys. D: Appl. Phys.*, 42 (2009) 233001- 233031(**Review Article**).
- 13.M. Faraji, ... A. Z. Moshfegh, "*Two-Dimensional Materials in Semiconductor Photoelectrocatalytic Systems for Water Splitting*", *Energy and Environmental Science*, 12, (2019), 59-95, (**Review Article**).
14. S. Samadi, A. Z. Moshfegh, "*Heterogeneous Photocatalysis by Organic Materials: from Fundamental to Applications*", in "*Current Developments in Photocatalysis and Photocatalytic Materials*", Elsevier, (2020), 457- 473, (**Book Chapter**).

۲- مجلات

1. 2D Materials	11. Journal of Catalysis
2. Surface Sciences	12. Nature Materials
3. Applied Surface Sciences	13. Nature Physics, Nature Chemistry
4. Nano Letters	14. J. Applied Physics
5. Journal of Physical Chemistry C	15. Applied Physics Letters
6. Nanotechnology	16. J. Vacuum Science and Technology A&B
7. Corrosion Science	17. J. Electron Device
8. Progress in Surface Science	18. IEEE Transaction on Electronic Devices
9. Surface Reviews and Letters	
10. Sensors and Actuators A & B	